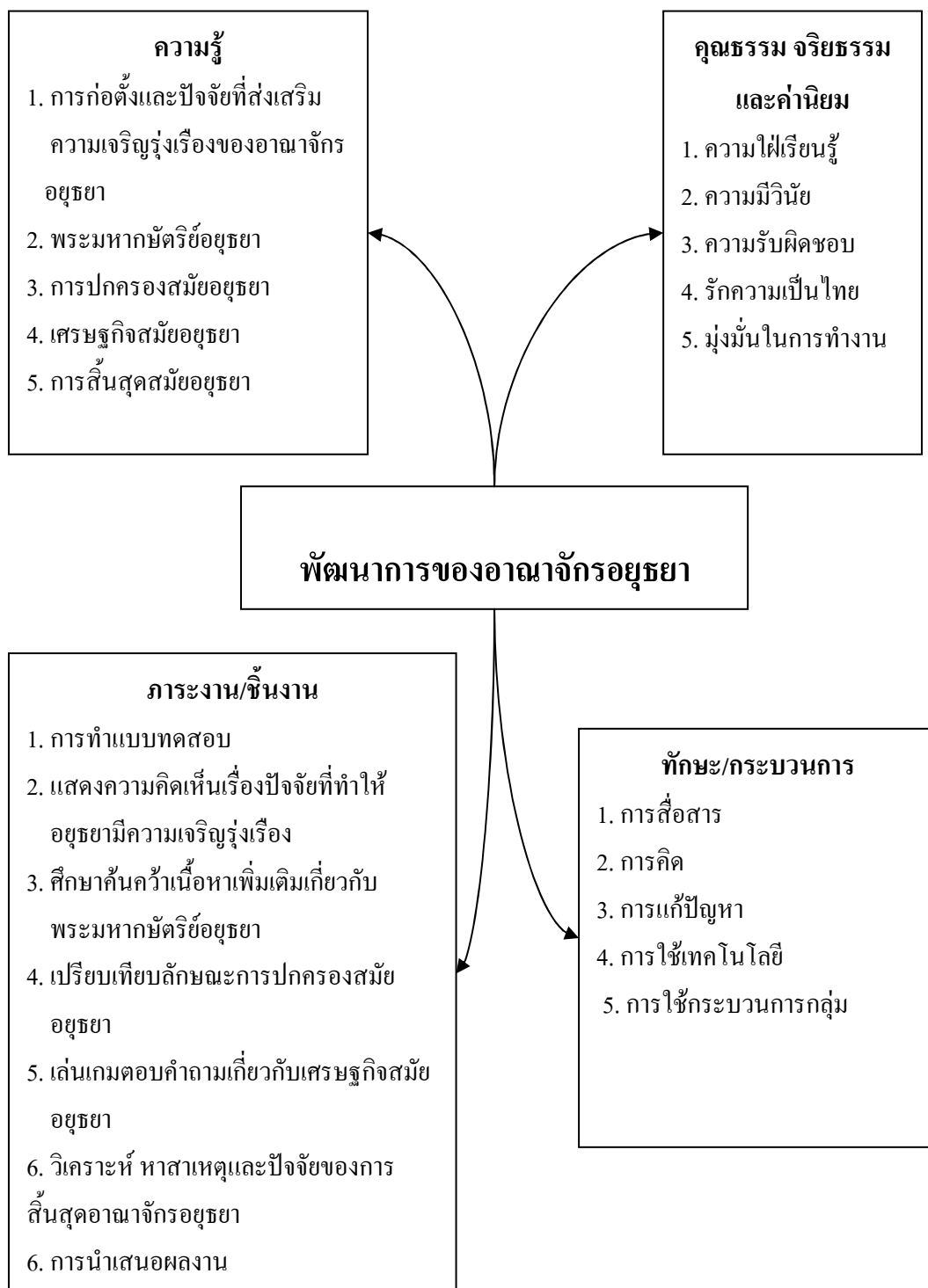

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา

เวลา 10 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี <ol style="list-style-type: none"> อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป (ส 4.3 ป. 5/1) อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา (ส 4.3 ป. 5/2) 	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน <ol style="list-style-type: none"> อาณาจักรอยุธยาที่มีความเจริญและมีพัฒนาการยาวนานถึง 417 ปี เศรษฐกิจสมัยอยุธยาขึ้นอยู่กับ การเกษตร ผลิตกรรม และการค้าต่างประเทศ การปกครองสมัยอยุธยาเป็นแบบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข 	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน <ol style="list-style-type: none"> กรุงศรีอยุธยาก่อตั้งขึ้นมาได้อย่างไร ปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจสมัยอยุธยาเจริญรุ่งเรืองคืออะไร การที่พระมหากษัตริย์ในสมัยอยุธยาทรงมีอำนาจเด็ดขาดในการปกครองมีผลได้อย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... <ol style="list-style-type: none"> คำสำคัญ ได้แก่ ชักส่วนเป็นสินค้า ถ่วงดุล อำนาจ พระคลังสินค้า เรือรบ สำเภา สินค้า ต้องห้าม อาณาจักรอยุธยาสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1893 โดยมีพระเจ้าอู่ทอง เป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรก ด้วยทำเลที่ตั้งและปัจจัยที่เหมาะสมทำให้อาณาจักรอยุธยาพัฒนาการมาได้ถึง 417 ปี และมีพระมหากษัตริย์ปกครองรวม 33 พระองค์ เศรษฐกิจสมัยอยุธยาขึ้นอยู่กับอาชีพเกษตรกรรม ผลิตกรรม และการค้าต่างประเทศ รายได้ของอาณาจักรมาจากจังกอบ อากร ฤชา ส่วนและรายได้จากพระคลังสินค้า การปกครองสมัยอยุธยาเป็นแบบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ มีพระมหากษัตริย์ทรงอำนาจเด็ดขาดในการปกครอง แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ สมัยอยุธยาตอนต้น สมัยอยุธยา 	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... <ol style="list-style-type: none"> อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา ปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจสมัยอยุธยาเจริญรุ่งเรืองคืออะไร การที่พระมหากษัตริย์ในสมัยอยุธยาทรงมีอำนาจเด็ดขาดในการปกครองมีผลได้อย่างไร

<p>ตอนกลาง และสมัยอยุธยาตอนปลาย</p> <p>และแบ่งการปกครองออกเป็น 2 ส่วน คือ</p> <p>การปกครองส่วนกลางและการปกครองหัวเมือง</p>											
<p>ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>											
<p>1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>1.1 แสดงความคิดเห็นเรื่องปัจจัยที่ทำให้อยุธยามีความเจริญรุ่งเรือง</p> <p>1.2 ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์อยุธยา</p> <p>1.3 เปรียบเทียบลักษณะการปกครองสมัยอยุธยา</p> <p>1.4 เล่นเกมตอบคำถามเกี่ยวกับเศรษฐกิจสมัยอยุธยา</p> <p>1.5 วิเคราะห์ หาสาเหตุและปัจจัยของการสิ้นสุดอาณาจักรอยุธยา</p>											
<p>2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) การทดสอบ</p> <p>2) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>	<p>2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน</p> <p>2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>										
<p>3. สิ่งที่มีประเมิน</p> <p>3.1 ความเข้าใจ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญใส่ใจในความรู้สึกรของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>3.2 สมรรถนะสำคัญ เช่น การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี กระบวนการกลุ่ม</p> <p>3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ เป็นอยู่พอเพียง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>											
<p>ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้</p>											
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การสถาปนากรุงศรีอยุธยาและปัจจัยที่ส่งเสริม</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;">ความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา</td> <td style="text-align: right;">เวลา 2 ชั่วโมง</td> </tr> <tr> <td>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 พระมหากษัตริย์อยุธยา</td> <td style="text-align: right;">เวลา 2 ชั่วโมง</td> </tr> <tr> <td>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การปกครองสมัยอยุธยา</td> <td style="text-align: right;">เวลา 2 ชั่วโมง</td> </tr> <tr> <td>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เศรษฐกิจสมัยอยุธยา</td> <td style="text-align: right;">เวลา 2 ชั่วโมง</td> </tr> <tr> <td>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การสิ้นสุดสมัยอยุธยา</td> <td style="text-align: right;">เวลา 2 ชั่วโมง</td> </tr> </table>		ความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 พระมหากษัตริย์อยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การปกครองสมัยอยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เศรษฐกิจสมัยอยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การสิ้นสุดสมัยอยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง
ความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง										
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 พระมหากษัตริย์อยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง										
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การปกครองสมัยอยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง										
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เศรษฐกิจสมัยอยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง										
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การสิ้นสุดสมัยอยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง										

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

การก่อตั้งและปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

อาณาจักรอยุธยาสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1839 โดยมีสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 หรือพระเจ้าอู่ทองเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรก ทำเลที่ตั้งอยู่บริเวณหนองโสนหรือบึงพระรามในปัจจุบัน และยังเป็นอาณาจักรที่มีความเจริญรุ่งเรืองในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ วัฒนธรรมเป็นเวลานานถึง 417 ปี

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและชนบุรีโดยสังเขป (ส 4.3 ป.5/1)
- อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา (ส 4.3 ป. 5/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายการก่อตั้งและพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาได้ (K)
- อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้ (K)
- มีความสนใจใฝ่รู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์สมัยอยุธยามากขึ้น (A)
- สื่อสารและเผยแพร่ความรู้เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง การก่อตั้งและปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา 3. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

1. การก่อตั้งอาณาจักรอยุธยา
2. ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญของอาณาจักรอยุธยา

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ อภิปราย บันทึกผล และนำเสนอเรื่อง การก่อตั้งและปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองของอยุธยา
- ศิลปะ ➡ จัดทำสรุปความรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการสถาปนาอยุธยา และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเรื่องปัจจัยที่ทำให้อยุธยามีความเจริญรุ่งเรืองมาถึง 417 ปี จากนั้นครูนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูอธิบายเรื่องการก่อตั้งอาณาจักรอยุธยาโดยใช้แผนที่ความคิดและภาพ เพื่อประกอบการอธิบาย
5. ครูให้นักเรียนทุกคนทำกิจกรรมในใบงานที่ 1 เรื่อง การก่อตั้งอาณาจักรอยุธยา จากนั้นครูสุ่มนักเรียนมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
6. ครูเฉลยคำตอบและอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ
7. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาเกี่ยวกับการก่อตั้งและปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญของประเทศสมาชิกอาเซียน บันทึกผล แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
8. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

9. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการตั้งกรุงศรีอยุธยาและปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญของอาณาจักรอยุธยา ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

10. ครูแนะนำให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ ห้องเรียนอื่น เรื่องการก่อตั้งและปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญของอาณาจักรอยุธยา

ขั้นที่ 5 สรุป

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การก่อตั้งและปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญของอาณาจักรอยุธยา โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ให้นักเรียนทำสมุดภาพรวมความรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. แผนที่ความคิดและภาพเกี่ยวกับกรุงศรีอยุธยา
3. ใบงานที่ 1 เรื่อง การก่อตั้งอาณาจักรอยุธยา
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

พระมหากษัตริย์อยุธยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การที่อาณาจักรอยุธยาสามารถยืนหยัดมาได้ถึง 417 ปี มีสาเหตุมาจากพระมหากษัตริย์ที่ปกครองทรงพระปรีชาสามารถ มีอำนาจที่ยิ่งใหญ่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้พระองค์ปกป้องและขยายอาณาจักรอยุธยาให้กว้างขวางมากขึ้น พระมหากษัตริย์ในสมัยอยุธยามีทั้งหมด 33 พระองค์ 5 ราชวงศ์ คือ ราชวงศ์อู่ทอง ราชวงศ์สุพรรณภูมิ ราชวงศ์สุโขทัย ราชวงศ์ปราสาททอง และราชวงศ์บ้านพลูหลวง

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป (ส 4.3 ป. 5/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ระบุพระนามพระมหากษัตริย์อยุธยาได้ (K)
- อธิบายถึงเหตุการณ์สำคัญ ๆ ในแต่ละสมัยได้ (K)
- เห็นคุณค่าพระราชนิยกิจของพระมหากษัตริย์อยุธยา (A)
- สามารถเผยแพร่ความรู้เรื่อง พระมหากษัตริย์อยุธยาได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง พระมหากษัตริย์อยุธยา 2. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียน รู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- พระมหากษัตริย์อยุธยา

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย → ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์อยุธยา
- ศิลปะ → ทำสมุดรวบรวมความรู้เรื่อง พระมหากษัตริย์อยุธยา

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระมหากษัตริย์อยุธยาและให้ทายว่าคือพระมหากษัตริย์พระองค์ใด และมีความสำคัญอย่างไร จากนั้นครูนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูอธิบายเรื่องพระมหากษัตริย์รัชกาลต่าง ๆ ในอยุธยา โดยใช้ภาพประกอบ
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน แล้วให้ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ที่ครูได้มอบหมาย
5. ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูอธิบายและสรุปเพิ่มเติมแล้วให้นักเรียนทุกคนสรุปลงในสมุด
6. ครูให้นักเรียนสืบค้นว่าประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดบ้างที่มีการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน
7. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์อยุธยา ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 ของบริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

9. ครูแนะนำให้นักเรียนศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาในแต่ละราชวงศ์เพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 สรุป

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พระมหากษัตริย์อยุธยา โดยอาจให้นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญลงในสมุด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนทำสมุดภาพลำดับพระมหากษัตริย์อยุธยาพร้อมกับเหตุการณ์สำคัญ ๆ ในสมัยนั้น ๆ

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ภาพพระบรมราชานุสาวรีย์พระมหากษัตริย์อยุธยา
2. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด
4. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

การเมืองการปกครองสมัยอยุธยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ลักษณะการปกครองของอยุธยาเป็นแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เชื่อว่ากษัตริย์เป็นสมมติเทพ ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากเขมร ส่วนรูปแบบการปกครองอาณาจักรนั้นระยะแรกใช้ระบบการปกครองแบบสุโขทัย ต่อมาเมื่อมีอาณาเขตที่กว้างขึ้น จึงได้มีการปรับปรุงรูปแบบการปกครองในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ และมีการปรับปรุงอีกครั้งในสมัยสมเด็จพระเพทราชา

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา (ส 4.3 ป. 5/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายพัฒนาการของรูปแบบการปกครองสมัยอยุธยาได้ (K)
2. มีความสนใจและใฝ่รู้เรื่องการปกครองสมัยอยุธยามากขึ้น (A)
3. สามารถเผยแพร่ความรู้เรื่องการปกครองสมัยอยุธยาได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง การปกครองสมัยอยุธยา 2. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- การปกครองสมัยอยุธยา
 1. สมัยอยุธยาตอนต้น (พ.ศ. 1893–1991)
 2. สมัยอยุธยาตอนกลาง (พ.ศ. 1991–2231)
 3. สมัยอยุธยาตอนปลาย (พ.ศ. 2231–2310)

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย → อ่าน เขียนสรุป และวิเคราะห์เรื่องการเมืองการปกครองสมัยอยุธยา
ศิลปะ → เขียนแผนที่ความคิดเรื่องการเมืองการปกครองสมัยอยุธยาทั้ง 3 ช่วง

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดขั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเรื่องการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยว่า มีอะไรที่เป็นลักษณะเด่น จากนั้นครูสรุปและโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเรื่องการปกครองสมัยอยุธยา โดยใช้แผนที่ความคิดประกอบการอธิบาย
4. ครูให้นักเรียนทุกคนเปรียบเทียบลักษณะการปกครองสมัยอยุธยาตอนต้น ตอนกลาง และตอนปลายว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร
5. ครูสุ่มให้นักเรียนออกมาแนะนำเสนอหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติม
6. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า การปกครองของประเทศสมาชิกอาเซียนมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง บันทึกผลแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
7. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปกครองสมัยอยุธยา ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

9. ครูแนะนำให้นักเรียนลองกลับไปเปรียบเทียบระหว่างระบบการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์กับการปกครองระบอบประชาธิปไตยว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ขั้นที่ 5 สรุป

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การปกครองสมัยอยุธยา โดยอาจให้นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญลงในสมุด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนจัดทำป้ายนิเทศหรือแผ่นพับ เรื่องพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยอยุธยา

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. แผนที่ความคิดการปกครองสมัยอยุธยา
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

เศรษฐกิจสมัยอยุธยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

เศรษฐกิจสมัยอยุธยาขึ้นอยู่กับเกษตรเป็นหลัก เนื่องจากมีทำเลเหมาะแก่การเพาะปลูก นอกจากการเกษตรแล้ว ยังขึ้นอยู่กับหัตถกรรมและการค้ากับต่างประเทศ ส่วนรายได้มาจากการเก็บภาษีศุลกากร และการค้าของกรมพระคลังสินค้าอีกด้วย

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองอาณาจักรอยุธยา (ส 4.3 ป. 5/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้อยุธยาประสบความสำเร็จในด้านการค้า (K)
- สามารถเผยแพร่ความรู้เรื่องพัฒนาการด้านเศรษฐกิจสมัยอยุธยาได้ (P)
- มีความสนใจและใฝ่รู้เรื่องประวัติศาสตร์อยุธยามากขึ้น (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่องเศรษฐกิจสมัยอยุธยา 2. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- เศรษฐกิจสมัยอยุธยา
 - ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยอยุธยา
 - รายได้ของอาณาจักร
 - รายจ่ายของอาณาจักร

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ อภิปรายและสรุปเรื่องสภาพเศรษฐกิจสมัยอยุธยา
ศิลปะ ➡ ทำสมุดภาพอธิบายเรื่องเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดขั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเรื่องเศรษฐกิจสมัยอยุธยาว่า รายรับที่อยุธยาได้นั้นมาจากอะไรบ้าง จากนั้นครูสรุปและนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเรื่องเศรษฐกิจสมัยอยุธยา โดยใช้ภาพประกอบการอธิบาย
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน แล้วเล่นเกมตอบคำถามเกี่ยวกับเศรษฐกิจสมัยอยุธยา กลุ่มใดมีคะแนนมากที่สุดได้รับรางวัลจากครู
5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนขึ้นอยู่กับอะไรบ้าง บันทึกผล แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

7. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจสมัยอยุธยา ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

9. ครูแนะนำให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนกลับไปพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้ปกครอง

ขั้นที่ 5 สรุป

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เศรษฐกิจสมัยอยุธยา โดยอาจให้นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญลงในสมุด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนศึกษาเศรษฐกิจสมัยอยุธยาเพิ่มเติม

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ภาพประกอบการอธิบาย
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

การสิ้นสุดสมัยอยุธยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

อาณาจักรอยุธยาสิ้นสุดลงเมื่อ พ.ศ. 2310 ในสมัยสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ รวมระยะเวลาที่อาณาจักรอยุธยาดำรงอยู่ทั้งหมด 417 ปี ถึงแม้ว่าอาณาจักรอยุธยาจะล่มสลายไป แต่วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ยังคงได้รับการสืบสานและเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างกรุงรัตนโกสินทร์ต่อมา

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป (ส 4.3 ป. 5/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายและวิเคราะห์สาเหตุการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยาได้ (K)
- เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในบรรพบุรุษไทย (A)
- สื่อสารและเผยแพร่ความรู้ประวัติศาสตร์อยุธยาได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง การสิ้นสุดสมัยอยุธยา 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- การเสื่อมอำนาจของอาณาจักรอยุธยา

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ อภิปราย วิเคราะห์เรื่อง การสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยา
- ศิลปะ ➡ เขียนแผนที่ความคิดเรื่อง การสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยา

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยา จากนั้นครูสรุปและนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูกับนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ หาสาเหตุและปัจจัยของการสิ้นสุดอาณาจักรอยุธยา
4. ครูอธิบายนักเรียนเรื่อง การสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยา โดยใช้แผนที่ความคิดประกอบการอธิบาย
5. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

6. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับ การสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยา และแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

7. ครูจัดโต๊ะไว้ระหว่างนักเรียน 2 กลุ่ม เรื่องการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยา

ขั้นที่ 5 สรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การสิ้นสุดสมัยอยุธยา อาจให้นักเรียนสรุปลงสมุดหรือสรุปเป็นแผนที่ความคิด
9. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมว่า หลังจากเสียกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. 2310 เกิดเหตุการณ์ใดบ้าง

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. แผนที่ความคิดเรื่อง การสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยา
2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____